

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (SOCIOLOGY)
EXAMINATION: DECEMBER – 2024
FOURTH SEMESTER

Subject: Sociology of Religion (SO-404)

Date: 20/12/2024

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt any **Five** questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Discuss the history and evolution of religion in India. (20)
Q. 2) Describe different aspects and elements of religion (20)
Q. 3) Analyze critically discourses of religion and religious practices in India. (20)
Q. 4) Illustrate the state-sponsored violence in India (20)
Q. 5) Define social movement. Give examples of religion based movements in India. (20)
Q. 6) Discuss the emergence of sociology of religion. (20)
Q. 7) Explain the relationship between religion and advance capitalism in India. (20)
Q. 8) Discuss and debate on religious fundamentalism and secularization in India. (20)
Q. 9) Explain the problem of gender discrimination in religion (20)
Q.10) **Write Short notes. (Any Two)** (20)
a) 'Myth as a religious element' - Comment.
b) Social movement
c) Evils of religion
d) Freud's concept of Moses and Monotheism

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान (२०) गुण आहेत.

- प्र. १) भारतातील धर्माचा इतिहास आणि उल्लांती यांवर विवेचन करा. (२०)
प्र. २) धर्माचे विविध पैलू आणि घटकांचे वर्णन करा. (२०)
प्र. ३) भारतातील धर्म आणि धार्मिक प्रथांचे चिकित्सक विश्लेषण करा. (२०)
प्र. ४) भारतातील राज्य पुरस्कृत हिंसाचाराचे उदाहरणांसह विश्लेषण करा. (२०)
प्र. ५) सामाजिक चळवळीची व्याख्या सांगा. भारतातील धर्मावर आधारित चळवळींची उदाहरणे द्या. (२०)
प्र. ६) धर्माचे समाजशास्त्राच्या उदयावर चर्चा करा. (२०)
प्र. ७) भारतातील धर्म आणि आधुनिक भांडवलशाही यांतील परस्परसंबंध सांगा. (२०)
प्र. ८) भारतातील धार्मिक कट्टरतावाद/ मुलतत्ववाद आणि धर्मनिरपेक्षतेवर चर्चा आणि वादविवाद करा. (२०)
प्र. ९) धर्मातील लिंगभाव आधारित भेदभावाची समस्या स्पष्ट करा. (२०)
प्र.१०) **थोडक्यात टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन)** (२०)
अ) 'मिथक हा एक धार्मिक घटक' - या विधानावर टिपणी करा.
ब) सामाजिक चळवळी
क) धर्माची अपकार्ये
ड) फ्रॉइडची मोझेस आणि एकेश्वरवादाची संकल्पना